

„Energia-Ház-Tartás”

**Használj kevesebbet,
újíts többet!**

az Eger Térsége Fejlesztési
Egyesület kiadványa

„Energia ABC Eger térségében” (KEHOP-5.4.1-16-2016-00139)

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Kohéziós Alap

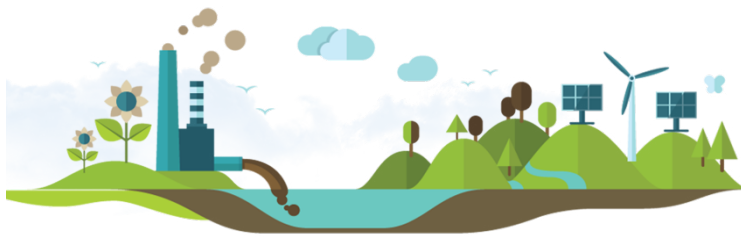

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Megújuló ismeretek az energiahatékonyságról

A modern társadalom és gazdaság egyre növekvő energiaigényének kielégítése miatt Földünk erőforrásai jelentős mértékben kimerültek és károsodtak. A túlzó energiafogyasztás miatt nemcsak a jövő nemzedékek biztonsága kerül veszélybe, hanem a Föld állapota is, ezért egyre nagyobb hangsúlyt kap a fenntartható fejlődés és a környezettudatosság.

Környezettudatos társadalomról akkor beszélhetünk, ha annak tagjai termelőként és fogyasztóként egyaránt tudatában vannak cselekvésük környezeti hatásával.

Mit nevezünk megújuló energiaforrásnak?

Minden olyan energiahordozó, közeg, természeti jelenség, melyből energia nyerhető ki, és annak ellenére, hogy használjuk, újbóli kialakulásuk emberi léptékkal is mérhető. A megújuló energia rövid időn belül újratermelődik, és folyamatosan rendelkezésünkre áll.

Ezen energiaforrások használatával az emberiség által kibocsátott károsanyag mennyiségének csökkenése érhető el.

A legfontosabb megújuló energiaforrások:

- biomassa (bioetanol, biodiesel),
- geotermikus energia,
- napenergia (napkollektor, napelem),
- szélenergia,
- vízenergia (árapály-energia, hullám energia).

A megújuló energiaforrásokkal szemben a nem megújuló energiaforrások (fosszilis) olyan természeti erőforrások, melyek újratermelődése évmilliókat vesz igénybe. Korlátozott mértékben lehetők fel, kitermelésük idővel költségessé, felhasználásuk környezetterhelővé válik. Ide soroljuk a kőszén, a kőolajat, a földgázt, a propán-bután gázt. Ezen anyagok használata olyan káros folyamatokért tehető felelőssé, mint levegőszennyezés, vízszennyezés, globális felmelegedés és a globális energiagondok.

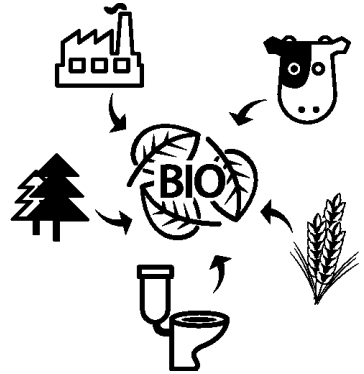
Nézzük meg, hogy hazánkban melyek a jellemző megújuló energiaforrások!

1. Biomassza

A biomasszába tartoznak az olyan növényi vagy állati eredetű hulladékok és a szennyvíz is, melyekből energiát lehet nyerni.

A növényi eredetű biomasszák származhatnak:

- mezőgazdasági melléktermékekből,
- erdőgazdálkodási- és faipari hulladékból,
- energetikai céllal termesztett növényekből (cukorrépa, akác).

A biomassza elégetése gőzkazánokban történik. Az ott keletkező gőz a turbina megforgatásával működésbe hozza a villamosenergiát termelő generátort. Hasznosítása lehetséges az élelmiszertermelésben, a takarmányozásban, az energetikai hasznosításban és az agráripari termékek alapanyaggyártásában.

Előnyök:

- Szénsemleges energiaforrás (a tüzelőanyag elégetésekor pontosan annyi széndioxid kerül a légkörbe, amennyit a növény a fejlődése során megkötött).
- Bevételi forrás az erdő- és mezőgazdaságból élők számára.

Hátrányok:

- A biomassza előállítása a mezőgazdaságilag hasznosítható területeken történik, ezáltal csökken az élelmiszertermesztés területe.
- A biomassza-erőművek kialakítása költséges.

2. Napenergia

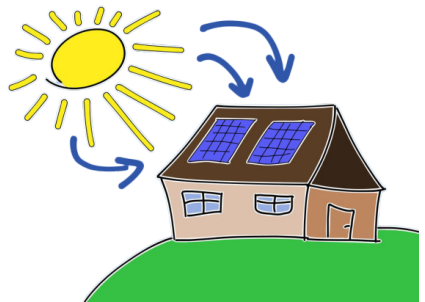
Földünk kimeríthetetlen energiaforrása. A napenergiát aktív és passzív módon használhatjuk.

Passzív:

- építségben (épületek tájolása, minél több napfény jusson a lakótérbe).

Aktív:

- napkollektorok (a melegvízellátást biztosítja),
- napelemek (elektromos áramot termel).

- A napelemcellák fotovoltaiikus elemek segítségével a fénysugárzás energiáját villamosenergiává alakítják át.
- A napelemcellába érkező sugárzás elnyelődik, mellyel szabad elektronokat generál. A napelem egyik alkotóelemében (a szilíciumrétegben) és az alatta elhelyezkedő közvetítőrétegben elektromos tér keletkezik, s létrejön az elektromosság a felszabadult elektronok mozgásra kényszerítése következtében.

A lakossági napelemes rendszer kiépítésével fedezheti háztartása energiaszükségletének egy részét, vagy előfordulhat az is, hogy a saját villamos energia fogyasztásáért nem kell fizetnie.

Előnyök:

- A Nap energiája ingyenes.
- Átala gyakorlatilag teljesen kiváltható az áramszámla.
- Alacsony karbantartási költség, hatékony, gyorsan fejlődő technológia.

Hátrányok:

- Hosszú távon megtérülő befektetés.
- Időjárásfüggő.
- Helyigényes.
- A panelek gyártása környezetterhelő, de hatásuk jóval csekélyebb, mint a hagyományos energiahordozók esetében.

3. Szélenergia

A szélenergia a szél mozgási energiájából származik, melyből mechanikai és elektromos energia keletkezhet. A szélerőművek működését a rajtuk található szélkerék vagy széllapát mozgása biztosítja, a lapát mozgásáért pedig maga a szél felel, melyeket generátorokhoz kapcsolnak, s forgásuk közben termelődik az áram. A szélmotorokat a mezőgazdaságban víz szivattyúzására, itatásra és öntözésre is egyaránt használhatják, és jól ismerjük a szélmalmok gabonaőrlésére vonatkozó történeteket is.

Előnyök:

- A szél sosem fogy el, ingyen van.
- Költséghatékony telepítés, biztonságos üzemeltetés.
- Jelenléte nem zárja ki a mezőgazdasági tevékenységeket az adott területen.

Hátrányok:

- Helyhez kötött telepítés (ahol sokat fúj a szél és megfelelő a szél erőssége is).
- A saját rendszer kiépítése költséges, nincs rá rendszeresített állami támogatás, a megtérülési ideje magas.

4. Geotermikus energia

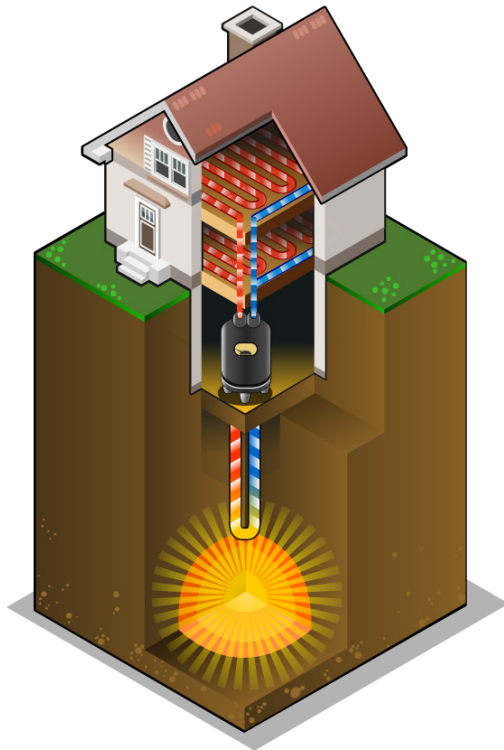
A geotermikus energia tulajdonképpen a Föld saját energiája. Lényegében, ahogy a Föld belseje felé haladunk, a hőmérséklet növekszik, s ha az ott található olvadt kőzetek a felszín közelébe kerülnek, akkor hőt juttatnak a felsőbb rétegekbe. A felszín alatti vizek pedig ennek hatására bizonyos helyeken felmelegednek, ez pedig geotermikus energiaforrásként hasznosíthatóvá válik pl. az elektromos energiatermelésben. A földben tárolt hőenergia kinyerése hőszivattyú segítségével történik.

Előnyök:

- Működése közben nincs károsanyag kibocsátás.
- Alacsony üzemeltetési költség.
- Fűteni és hűteni is tudunk vele.

Hátrányok:

- Lassan megtérülő, költséges beruházás.
- Üzemeléséhez és a hő szállításához áram szükséges.

Vizsgáljuk meg az ökológiai lábnyomunkat!

Az ökológiai lábnyom azt hivatott feltárni, hogy mennyire használjuk fel a Föld javait egy adott társadalom életszínvonalának fenntartásához a termőföld, víz, levegő, ipari javak, élelmiszerelőállítás, hulladékkezelés tekintetében.

Internetes kalkulátorok segítségével mi magunk is kiszámíthatjuk saját háztartásunk, életvitelünk ökológiai lábnyomát.

Néhány lépés a környezet- és energiatudatos életmód felé...

Az alábbi pénztárcakímélő gondolatokkal segítünk elindulni, hogy hogyan takarékoskodhatunk az energiával:

1. A háztartásban

- Vásároljunk helyi és magyar terméket. A termékekkel a hazai gazdaságot támogatjuk, s a termékek rövidebb utaztatása is jóval környezetkímélőbb.
- Biotermékek vásárlásakor nem terheljük a szervezetünket mesterséges adalékanyagokkal.
- Termesszünk saját zöldséget, gyümölcsöt!
- Ét elkészítés esetén a gázláng ne érjen túl az edény szélén, ez ugyanis felesleges energia- vagy gázfelhasználáshoz vezet.
- Az edény lefedésével az étel hamarabb elkészül, amihez kevesebb energia szükséges.
- Elektromos tűzhely használatakor a főzőlap a felmelegítés után továbbra is meleg marad, ezért az étel elkészülte előtt hamarabb is lekapcsolhatjuk.
- Mosogatás, fogmosás közben zárjuk el a csapot!
- Egy rövid zuhanyozás gazdaságosabb, mint a kádfürdő. Bónusz tipp: használjunk víztakarékos zuhanyfejet!

2. Hűtésben, fűtésben

- A szigetelés biztosítja a hőveszteség elkerülését.
- Árnyékolók használatával csökkenthető nyáron a melegítő hatás, télen a hideg beáramlása.
- Ültessünk fákat!
- Hideg téli napokon ne állítsuk le teljesen a fűtést, mert a lehűlt helyiségek felfűtése idő- és energiaigényes; pl. a hosszú ideig tartó szellőztetéssel lehűtött helyiségek újrafűtése.
- Ne takarja el, vagy fedje le a fűtőtestet!
- A fűtőttest rendszeres és alapos tisztítása energia-megtakarítással jár.
- Kerüljük a felesleges fűtést. Már 1 °C hőmérséklet-csökkentés is komoly energia-megtakarítás. A komfortérzetet már 20-21 °C is képes biztosítani.

3. Világításban és energiafelhasználásban

- Tartsuk számon az energiafogyasztásunkat! Ezzel tudatosan szabályozható a felhasznált hő- és energiamennyiség.
- Készülékek esetén az „A” jelzésű a legtakarékosabb, míg a „G” fogyasztja a legtöbb energiát. Az „A+” és az „A++” változatok további energiamegtakarításokkal járnak.
- Gépek vásárlásakor olyan eszközök közül válogassunk, amelyek víz- és energiatakarékos fél-programmal is rendelkeznek.
- Új világítótestek beszerzésekor az energiatakarékos és hosszú élettartamú verziókat válasszuk.
- A leghatékonyabb a természetes fény adta lehetőségek kihasználása.
- Elektronikai eszközeinket ne hagyjuk készenléti üzemmódban, az aktuálisan nem használt töltőt is mindig húzzuk ki a konnektorból, ezzel is spórolhatunk.

***Ne feledjük, minden egyes lépés,
apró változtatás számít!***

***A döntés a kezünkben van,
éljük a lehetőséggel!***

Készült: az „Energia ABC Eger térségében” című,
KEHOP-5.4.1-16-2016-00139 azonosító számú projekt keretében.

A kiadvány újrahasznosított papírra készült.

További információ:

3300 Eger, Mocsáry Lajos utca 1.

Telefon: 06-36/817-780

Email: iroda@etfe.hu

Honlap: www.etfe.hu

© Eger Térsége Fejlesztési Egyesület - Eger, 2021

